

Fitxa 1. Valoració del risc de maltractament des de l'EBASP

Per fer una valoració del risc de maltractament es tenen en compte els factors de risc i de protecció que hi són presents en la situació familiar. Per factor de risc i factor de protecció entenem (Abril, Català, Causapie, Planas, Vallés, 2007¹):

- **Factor de risc (FR):** Són aquelles circumstàncies, elements i/o causes que contribueixen, influeixen o faciliten que es pugui desencadenar un maltractament infantil, especialment si no hi ha associats factors de protecció (FP).
- **Factors de protecció (FP):** Són aquelles circumstàncies, elements i/o causes que mitiguen el risc de que es pugui desencadenar una situació de maltractament infantil.

Cal assenyalar, però, que en determinades circumstàncies un factor de risc pot esdevenir un factor de protecció, i viceversa. És per això, que els factors de risc i de protecció s'han de valorar tenint en compte la particularitat de cada cas. D'aquests FR i FP n'hi ha uns que especialment ens ajudaran a fer un pronòstic de l'evolució que pot experimentar el cas: són els factors de pronòstic. Quan aquests factors, anomenats pronòstic són considerats majoritàriament de protecció, les probabilitats de l'evolució de forma positiva del cas són majors.

A continuació, es presenta un instrument de valoració del risc de maltractament infantil elaborat a partir de l'ORDRE BSF/331/2013, de 18 de desembre, per la qual s'aproven les llistes d'indicadors i factors de protecció dels infants i adolescents².

Els següents factors poden ser FR o FP segons cada cas particular. Valoreu, en el cas que estem estudiant la seva presència i decidiu si es tracta d'un FR o FP.

FACTORS DE RISC / FACTORS DE PROTECCIÓ

	FR	FP
Característiques personals de l'infant o l'adolescent		
Estat físic i/o desenvolupament evolutiu de l'infant o l'adolescent.		
Estat psicològic de l'infant o l'adolescent.		
Característiques comportamentals de l'infant o l'adolescent.		
Antecedents de maltractament infantil en l'infant o l'adolescent.		
Característiques personals dels pares, tutors o guardadors		
Estat físic dels pares, tutors o guardadors.		
Estat psicològic dels pares, tutors o guardadors.		
Toxicomanies i/o addiccions dels pares, tutors o guardadors.		
Conducta violenta, antisocial, delictiva i/o de risc dels pares, tutors o guardadors.		
Estudis o formació i habilitats dels pares, tutors o guardadors		
Estudis i/o formació dels pares, tutors o guardadors.		
Habilitats socials dels pares, tutors o guardadors.		
Situació laboral dels membres de la família		
Treball i situació laboral.		
Hàbits i relacions laborals.		

¹ Abril, I.; Català, C.; Causapie, P.; Planas, T.; Vallés, J. (2007). Protocol tècnic estudi, diagnòstic i valoració infància i adolescència en situacions de risc de maltractament. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Benestar Social.

² ORDRE BSF/331/2013, de 18 de desembre, per la qual s'aproven les llistes d'indicadors i factors de protecció dels infants i adolescents. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. Núm. 6530 - 30.12.2013. CVE-DOGC-A-13357044-2013. Disponible en: http://infancia.ccbages.cat/docs/10_llistat_indicadors_factors.pdf

Horari laboral.		
Situació econòmica de la família		
Ingressos familiars.		
Planificació i gestió econòmica.		
Antecedents dels pares, tutors o guardadors		
Història personal de maltractaments i/o abandonament infantil en els pares, tutors o guardadors.		
Història de conducta violenta, antisocial i/o delictiva dels pares, tutors o guardadors.		
Característiques familiars		
Composició i estructura de la família.		
Dinàmica familiar.		
Situacions i esdeveniments familiars estressants.		
Antecedents de violència en la família.		
Relacions de parella		
Comunicació i suport en la parella.		
Continuïtat de la relació de parella.		
Conflictivitat en la parella.		
Violència en la parella.		
Relacions dels pares, tutors o guardadors amb l'infant o l'adolescent		
Habilitats en la funció parental.		
Disciplina parental.		
Expectatives vers l'infant o l'adolescent.		
Interacció i comunicació paternofamiliar.		
Afectivitat i vinculació paternofamiliar.		
Característiques de l'habitatge		
Disponibilitat d'habitatge.		
Condicions de la llar.		
Xarxa familiar i social		
Relacions i/o suport de la família extensa.		
Xarxa de suport social dels pares i/o de la família.		
Xarxa de relacions socials de l'infant o l'adolescent.		
Característiques de la comunitat		
Escola i context escolar.		
Barri i context comunitari.		
Disponibilitat i/o accessibilitat als serveis de suport		
FACTORS DE PRONÒSTIC DEL CAS		
Actitud dels progenitors davant del problema		
Consciència de problema en els progenitors, tutors o guardadors.		
Motivació per al canvi en els progenitors, tutors o guardadors.		
Consciència de necessitar ajuda d'un tercer professional, en els progenitors, tutors o guardadors.		
Possibilitats d'establir un context de treball de col·laboració dels progenitors, tutors o guardadors amb els professionals.		
Característiques de la problemàtica		
Cronicitat de la problemàtica familiar.		
Gravetat del maltractament infantil.		
Gravetat dels efectes i les conseqüències del maltractament en l'infant o l'adolescent.		
Important incidència dels factors de risc en les funcions familiars i capacitats parentals.		
Important incidència dels factors de protecció en les funcions familiars i capacitats parentals.		
Característiques de les intervencions		
Disponibilitat dels serveis necessaris.		
Intervenció d'altres serveis amb la família.		
Obtenció de resultats en el procés de suport i/o tractament a la família.		
Temporalitat en la recuperació de les funcions familiars i capacitats parentals.		